

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

De|| EXTREMA VNCTIO-||NE, ORDINE, ET MATRI-||MONIO.|| SINGVLIS LIBRIS
EX-||PLICATA.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

IV. Probatur ex traditione veterum, Vnctionem infirmorum esse
Sacramentum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54104](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54104)

sionem Apostolorum daretur Spiritus sanctus, &c. & examen antea dixerat Lucas, Apostolos orasse pro Samaritanis, vt acciperent Spiritum sanctum.

QVINTO probat Calvinus ex testimoniis nostrorum. Nam Sigibertus in Chronico scribit, hanc vnctionem ab Innocentio I. institutam; non igitur illa est, de qua loquitur Iacobus. Sed Kemnitius pag. 1135. magis audacter scribit, vnctionem infirmorum sine dono institutam à Felice IV. circa annum Domini D. XXVIII. nec dignatur vel vnum testem adhibere huius suæ narrationis.

RESPONDEO, mendacium Kemnitij satis refelli à Caluino. Nam Innocentius I. præcessit Felicem IV. annis centum, & amplius. Sed nec in vita, nec in scriptis Felicis IV. aliquid habetur de vnctione infirmorum. Habetur quidem aliquid de vnctione altarium, & basilicarum, dum consecratur, in epist. I. huius Pontificis, at de vnctione infirmorum nihil. Sed Kemnitio licet vocare ea quæ non sunt, tanquam ea quæ sunt. Nisi fortè id acceperit Kemnitius ex supplemento Chronicorum Philippi Bergomensis: is enim scribit Felicem Papam monuisse, vt seruaretur doctrina S. Iacobi de inungendis morituris. Sed quid hoc aduersus Catholicos? immò cur non pro illis potius?

Ad Caluinum autem RESPONDEO, Sigibertum referre iisdem verbis id quod habetur in ipsa Innocentij epist. I. cap. 8 quo loco dicit quidem Innocentius vnctionem infirmorum, de qua loquitur Iacobus, esse Sacramentum, sed à se institutum non dicit, immò contrarium disertis verbis dicit, dum Iacobi testimonium profert, & dum Sacramentum appellat, & dum respondet ad quæstionem sibi propositam circa hoc Sacramentum ab Episcopo Eugubino.

CAPVT QVARTVM.

Probat ex traditione veterum, vnctionem infirmorum esse Sacramentum.

AM SECUNDO loco probanda est veritas ex testimoniis Pontificum, Conciliorum, Patrum, aliorumque auctorum. Ac PRIMVM ex Pontificibus habemus? PRIMO Innocentium I. qui disertis

tis verbis in epist. I. ad Decentium, cap. 8 meminit huius Sacramenti. Et SECUNDO habemus Innocentium III. qui etiam copiosè, & perspicuè huic Sacramento testimonium perhibet, cap. Cùm venisset, de Sacra vñctione.

Sed Innocentij I. testimonium etiam si solum exstaret, sufficere deberet. Nam auctor est antiquus, siquidem anno CCCC. II. sedere cœpit; estque vir doctus, & sanctus, & ab Augustino, Hieronymo, & Chrysostomo mirificè commendatus. epistola eius certa est: dicit expressè, & clarè hanc vñctionem esse Sacramentum à Iacobo explicatum, & ideo non dari ijs, qui non sunt capaces aliorum Sacramentorum, &c. nec vllus vnquam veterum eum reprehēdit, quod vñctionem infirmorum Sacramentum esse docuerit. ADDE quod Magdeburgenses Centur. 5. cap. 6. de ritu vñctionis infirmorum, hoc testimonio probant, illo seculo fuisse consuetudinem vngendi ægrotos. DENIQUE Kemnitius, qui omnes ferè alios conatur exponere, qui à Catholicis proferuntur pro hoc Sacramento, hunc auctorem ne nominare quidem ausus est, nec tamen eum ignorare potuit, cùm omnes Catholici hoc testimonium proferant.

Ex hoc etiam testimonio colligimus, cur non existant multa huius generis testimonia, id est, tam antiqua, & tam expressa: quia videlicet non habuerunt occasionem de hac re scribendi. Nam nec Innocentius de hac re scripsisset, nisi Episcopo Eugubino dubitatio illa in mentem venisset, vtrum Episcopus possit dare Sacramentum Vñctionis extremæ, an solus presbyter: ista enim est quæstio ad quam Papa respondet. Alioqui enim de Sacramentis, quæ in vsu quotidiano erant, non scribebant Patres, nisi coacti aliqua occasione, vel nisi hæreticis respondendum esset.

DEINDE ex Concilijs habemus IN PRIMIS Nicænum ex Arabico Latinum factum, can. 69. vbi apertè mentio fit olei infirmorum, & distinguitur à Chrismate, & oleo Catechumenorum. ITEM Concilia particularia, sed antiqua, vt Cabilionense II. can. 48. de hoc Sacramento loquens, dicit Patrum decreta Iacobi epistolæ consonare. Wormariense canone 72. vbi iterum renouatur decretum Innocentij I. Meldense apud Burchardum libro 4. can. 75. iubet feria V. in cœna Domini, parochos ab Episcopo accipere ampullam olei

sancti pro infirmis inungendis, iuxta Apostolicam traditionem, Aquisgranense II. tempore Ludouici Imperatoris, can. 8. monet, ne hoc Sacramentum negligatur, in quo saluatio infirmorum continetur. Similia habet Moguntinum sub Rabano Archiepiscopo can. 26.

Iam verò ex Patribus habemus duo genera testimoniorum, VNVM eorum, qui non dicunt quidem expressè hoc esse vnum ex Sacramentis, tamen expressè dicunt verba Iacobi ad nos pertinere, & debere etiam nunc, & omni tempore presbyteros id facere, quod Iacobus scribit. Ita Origenes homil. 2. in Leuit. Chrysostomus lib. 3. de sacerdotio, Augustinus in speculo, vbi ponit ex tota Scriptura eas sententias tantum, quæ nobis omni tempore deseruiunt: adscripsit etiam hanc Iacobi sententiam: *Infirmatur quis in vobis, &c.* Idem etiam sermone 215. de tempore, monet, vt qui aegrotant, Iacobi præceptum feruent. Idem habet auctor operis de visitatione Infirmorum lib. 2. cap. 4. qui liber habetur tom. 9. operum Augustini, & licet falsò tribui videatur Augustino, antiquum tamen, & bonum librum esse negari non potest. Idem habent Beda in cap. 6. Marci, & 5. Iacobi. Theophylactus in cap. 6. Marci. & Oecumenius in cap. 5. Iacobi.

Hæc verò testimonia satis probant, quod volumus, si obseruemus, aduersarios idè præcipuè negasse vnctionem istam esse Sacramentum, quia existimabant, Iacobum non loquuntur ad homines sui temporis. Certè Calvinus lib. 4. cap. 19. §. 20. Inquit, ita loquitur: *Cùm duo ista in Sacramento exigimus, vt ceremonia sit à Deo instituta, & Dei promissionem habeat: simul postulamus, vt ceremonia ista nobis tradita sit, & promissio ad nos spectet. Non enim Circumcisionem iam Sacramentum Christianæ Ecclesiæ, quisquam esse contendit, tamen si, & Dei institutum erat, & promissionem annexam habebat, quia nec nobis mandata fuit, nec promissio, quæ illi adiuncta fuerat, nobis eadem conditione data. Promissionem, quam in vnctione ferociter iactant, nobis non esse datam, euidenter demonstrauimus, &c.* Hæc ille. Patres igitur citati, qui apertè affirmant, ceremoniam, & promissionem hanc ad nos pertinere, Sacramentum esse volunt hanc vnctionem, vel ipso teste Caluino.

Habemus DEINDE alios, qui expressè inter Sacramenta
nume,

numerant hanc vnctionem, vt Alcuinus libro de diuinis officiis, cap. de infirmis, Amalarius libro 1. de officiis Ecclesiast. cap. 12. Petrus Damiani sermone 1. de dedicatione templi, Hugo lib. 2. de Sacramentis part. 15. cap. 2. & 3. Vbi illud obiter est NOTANDVM, quod hic auctor dicit à Iacobo hoc Sacramentum institutum, debere intelligi de institutione promulgatoria, non de propriè dicta institutione: quomodo sapè dicitur Moyses auctor legis veteris, cum eam solùm promulgauerit. Bernardus in vita sancti Malachiae, vbi etiam insigne miraculum refert. Denique Petrus Lombardus in 4. dist. 23. & qui eum sequuti sunt Theologi omnes.

HIS ACCEDANT exempla plurimorum Sanctorum, qui inungi voluerunt, antequam è vita migrarunt, quæ legi possunt apud Surium ex Catholicis, præsertim tomo 2. & apud Illyricum ex hæretis Cent. 8. & sequentibus, cap. 6.

ACCEDAT denique testimonium Ecclesiae Græcæ, quod idè suum pondus habet, quia cum constet, Græcos non accepisse suos ritus à Romana Ecclesia, præsertim ab annis plus quingentis, quibus à nobis separati fuerunt, certum est ea, in quibus conuenamus, esse antiquiora schismatibus, & hæresibus, quæ postea natæ sunt. Porrò Græcos agnoscere pro vero Sacramèto Extremam vnctionem, patet PRIMò ex Concilio Florentino, vbi sine vlla contradictione acceperunt instructionem Armenorum, vbi inter alia Sacramenta numeratur Extrema vnctio.

PRAETÈREA Hieremias Patriarcha Constantinopolitanus in responsione ad Confessionem Lutheranorum, cap. 7. ponit septem vera, & propria Sacramenta, ac dicit non esse plura, nec pauciora: & inter ea ponit Extremam vnctionem, eamque diuinum Sacramentum vocat, & ab Apostolo Iacobo explicatum dicit.

IDEM etiam tradunt Græci scriptores recentiores, vt *Simon Thessalonicensis* in lib. de septem Sacramentis, *Nicolaus Cabasila* in expositione sacrae Liturgiæ, cap. 29. ac demum ipsum *εὐχολόγιον*, id est, liber ritualis Græcorum, eosdem ritus habet in hoc Sacramento, quos etiam nos Latini habemus.